

Ik neem aan dat iedereen weet wat een dubbelsnijdend zwaard is. Je ziet het ook als beeld voor je: een zwaard wat goed is om mee te snijden, maar als je niet uitkijkt, terugkaatst, en ook jou snijdt. Daarom gebruiken de mensen dit voorbeeld ook als een spreekwoord. Als er iets is wat voordelen heeft, maar ook nadelen kan hebben – wordt dat een dubbelsnijdend zwaard genoemd. In Johannes 6: 1-27 zien wij ook iets wat je een dubbelsnijdend zwaard kunt noemen. Jezus geeft ongeveer 5000 mensen te eten. En wat willen ze na de tijd doen? Zij willen Hem tot koning maken. Dat is toch een goede zaak, een juiste houding, zou je zeggen? En toch...wijst Jezus op een groot gebrek in hun intentie. Want ze willen Hem wel koning laten worden. Maar door verkeerde redenen. “*Jullie zoeken Mij, niet omdat jullie tekenen gezien hebt... (niet omdat jullie begrijpen dat ik de Messias ben) maar omdat jullie van de broden gegeten hebt en verzadigd bent.*” – En dat is niet genoeg. Dus als je alleen maar daarom Jezus tot Koning wilt maken...mis je volledig wat Hij ons écht komt brengen. Ik zie in onze tijd en cultuur een soortgelijke beweging afspelen. U ziet de titel van de preek al: “Cultureel Christendom”. Ik pleit ervoor dat wij begrijpen dat deze term een dubbelsnijdend zwaard is. Het is goed en nuttig, maar het neemt ook een gevaar met zich mee.

Sommigen noemen dat wat zich afspeelt in onze tijd een culturele strijd... culture wars. En heel eenvoudig gezegd, de twee culturen die met elkaar in strijd zijn: ultra-liberalisme, soms ook wel neo-marxisme genoemd, of wokeïsme - En aan de andere kant staat een traditionele, conservatieve cultuur, gebouwd op een Joods-Christelijk fundament...een Cultureel Christendom. Als gelovige kun je toch wel onmogelijk aan de kant kunt staan van een ideologie die de mens in het centrum van het heelal stelt, en God als bron van het leven, en als de bron van moraliteit helemaal uit het beeld wil krijgen. En toch zit er een groot gevaar in cultureel christendom. Ik wil u dat tonen met een citaat van Donald Trump: “*Maar religie...weet je...het geeft je hoop. Zo van: joh...als ik goed ben, ga ik naar de hemel...En als ik slecht ben ga ik naar een andere plek...je weet wel...daar...toch? Maar het geeft je...iets...wat zo goed is...voor een land...*” Wat Trump beschrijft is een dubbelsnijdend zwaard. Ik begin eerst met de goede scherpe kant:

Het positieve Natuurlijk zitten er dus veel voordelen voor een land in Christelijke normen en waarden. Als alle inwoners van een land oprechte Christenen, volgelingen van Jezus waren, zouden allen voorbeeldige burgers zijn. Waarom? Want daartoe roept Gods Woord ons toe op...om gezag te aanvaarden, en het goede te doen voor familie, kerk en samenleving. Ook voorheen felle tegenstanders van het Christelijk geloof beginnen dit in te zien, zoals Richard Dawkins, Aaiyan Hirsi Ali, Elon Musk, Joe Rogan... Dus al deze mensen willen wel de voordelen van een Christelijke cultuur...maar niet perse de persoon van die al dit uitgaat. Ziet u het parallel met Johannes 6? De wonderbare spijziging? De mensen daar wilden wel het brood van Jezus...maar niet het levende brood. En daarin ligt het grote gevaar.

Het negatieve Ik zal nu niets zeggen over Trump als politicus. Maar wel, dat hij een volstrekt ongeschikte samenvatting van het evangelie geeft: “*als je goed bent...kom je in de hemel...als je slecht bent...naar die andere plaats.*” – Waar is Jezus hier? Wat is Zijn rol in jouw zaligheid? Het is een evangelie wat je leert om een gehoorzame burger te zijn, een goedmens te zijn, maar het zegt niets over je heil. En begrijpt u nu waarom dit dubbel snijdend zwaard zo gevaarlijk is, wanneer het op je terugkaatst? Want het maakt je cultureel misschien levend, maar geestelijk dood. Het maakt je tot een voorbeeldige burger hier op aarde, maar je zakt voor je hemelse inburgeringscursus. Want de eerste vraag die daarbij gesteld wordt is: waarom wil je een hemelburger zijn? Het antwoord is niet: omdat is goed ben. Het antwoord is: ik ben door en door slecht, ik verdien het niet. Maar ik hecht mij aan Hem, die mij niet alleen brood geeft wat vergaat, maar brood voor het eeuwige leven, wat niet vergaat.

U wilt niet weten hoe vaak ik hoor... Bij catechisatie van jongeren: *nou, als je maar goed bent voor elkaar, dan moet het goedkomen toch?* Of bij een doopgesprek: *nou, wij willen ons kind Christelijke normen en waarden meegeven.* Of bij een uitvaart: *nou, ik weet zeker dat mijn moeder in de hemel komt, want zij was zo goed.* Of bij een Bijbelstudie, of vergadering: *wij moeten de juiste politieke partijen stemmen, wij moeten opstaan voor de Christelijke normen en waarden, wij moeten de strijd tegen de verorden cultuur aan.* Okay...dat zal wel...maar hoe zit het met je ziel? Want...wat als dat allemaal gebeurt? En wat als je een goed persoon bent? En wat als je de juiste Christelijke normen en waarden doorgeeft aan je kinderen? En wat als je op de juiste politieke partij stemt? Wat als je president van Amerika wordt? Wat als je de strijd om de cultuur wint? Wat als je Jezus koning wilt maken, alleen maar omdat hij je buik vult? Jezus zegt: *Wat baat het je als je heel de wereld wint en je lijdt schade in je ziel?* De apostel Paulus zegt... Als wij alleen in dit leven onze hoop op Christus vestigen zijn wij de meest beklagenswaardigen van alle mensen.

Ja, er mag wel een strijd voor de cultuur plaatsvinden, en onze keuzes nu hebben gevolgen voor onze kinderen en kleinkinderen. Maar er vindt ook een strijd plaats voor jou ziel, en die heeft gevolgen voor de eeuwigheid. Er heeft een strijd plaatsgevonden op Golgotha, toen Jezus Zichzelf gaf voor de zonden van deze wereld, wat voor eens en altijd werd volbracht. En toen zouden al die mensen die hij eerst brood heeft gegeven, begrepen hebben. Dáár is dat hemelse brood. Hij is dat. En als ik van dit brood eet...mag ik hem oprecht mijn Koning noemen, en mag ik deel hebben aan Zijn koninkrijk. AMEN

Samenvatting van een preek van Csongor A. Kelemen, eerst verkondigd in de Lutherse Kerk te Zwolle, op 13 oktober 2024